

แบบสรุปผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ชื่อผลงาน การพัฒนาระบบคัดกรองผู้ป่วยห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

โรงพยาบาลยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

ประเภทนวัตกรรม นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

ชื่อเจ้าของผลงาน นางสาวปวีณา จำปาคำภา พยาบาลวิชาชีพ

หน่วยงาน ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช โรงพยาบาลยางสีสุราช

๑. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ในปัจจุบัน สถานการณ์ที่ความต้องการทางการแพทย์มีปริมาณมากขึ้น ประกอบกับปริมาณทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุขมีอย่างจำกัด ซึ่งกระบวนการแก้ไขปัญหาในภาพรวมสามารถทำได้หลายวิธี หนึ่งในนั้นคือ กระบวนการคัดกรอง (Triage) เพื่อให้ทรัพยากรทางการแพทย์ที่มีอยู่ถูกใช้กับบุคคลที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้วยบุคลากรทางการแพทย์ได้ทันเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อลดการเสียชีวิต ลดความรุนแรงของโรค ลดความพิการ ลดความ ทรมาน ลดความไม่พอใจ และลดการร้องเรียน

การคัดกรองผู้ป่วย (Triage) เป็นการซักประวัติและการตรวจอย่างรวดเร็ว เพื่อคัดแยกผู้ป่วยออกเป็นกลุ่มหรือประเภทตามลำดับความรุนแรง (ร้ายแรง) ของการเจ็บป่วยนั้นโดยระยะเวลาในการทำการซักประวัติ และการประเมินทางกายภาพหรือการตรวจร่างกายเบื้องต้นนั้น ควรทำอย่างเหมาะสมและกระชับ โดยเฉพาะการดูแลผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง ต้องอาศัยการคัดกรองและประเมินอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตให้น้อยที่สุด ซึ่งการคัดกรองที่มีประสิทธิภาพ จะเพิ่มคุณภาพของการบริการลดระยะเวลาการรอคอยและระยะเวลาการอยู่ในห้องฉุกเฉินทั้งหมดโดยเฉพาะผู้ป่วยหนักที่จะได้รับการบำบัดรักษาอย่างรวดเร็ว และการคัดกรองที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะช่วยในการประเมินความเร่งด่วนฉุกเฉินของผู้ป่วย การวางแผนและการให้บริการที่เหมาะสม และยังมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ

๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินการ

เพื่อพัฒนาระบบการคัดกรองผู้ป่วย งานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน และนิติเวช โรงพยาบาลยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

๓. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. การจัดทำคู่มือคัดกรองสำหรับโรงพยาบาลระดับต่างๆ ของกระทรวงสาธารณสุข (MOPH ED. Triage)

๒. แบบบันทึกใบคัดกรองผู้ป่วยตามประเภท ๕ ประเภท

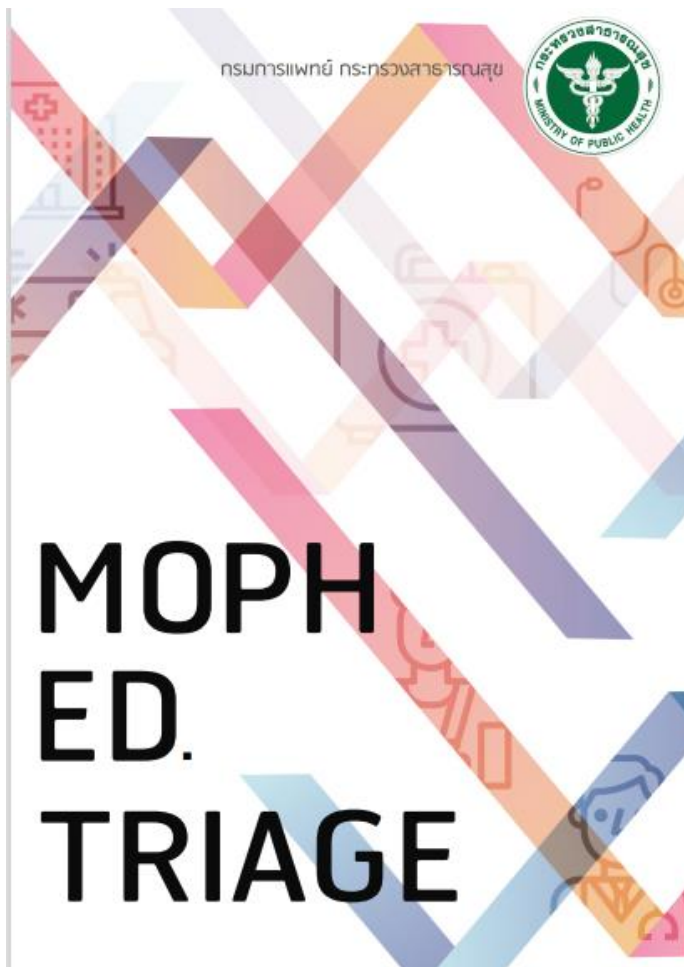
Resuscitation ผู้ป่วยวิกฤต ผู้ป่วยอาการหนักต้องช่วยเหลือทันที เช่น ภาวะหัวใจหยุดเต้น, หายใจไม่ออก, หยุดหายใจ, ช็อค

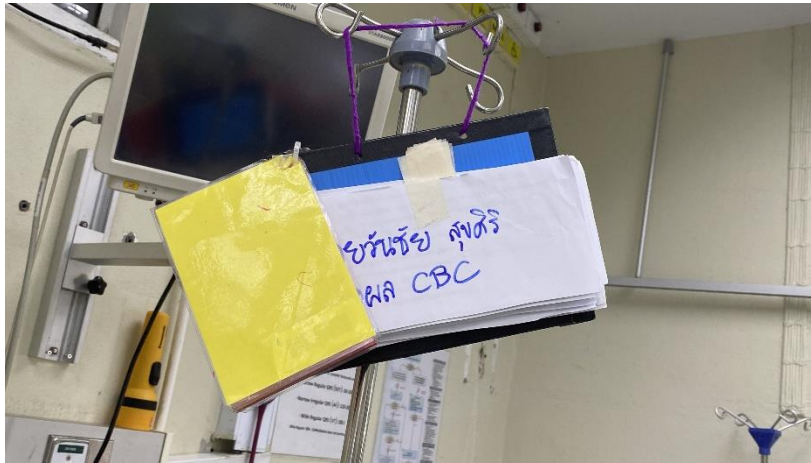
Emergency เจ็บป่วยรุนแรง ภาวะที่คุกคามต่อชีวิตต้องให้การช่วยเหลืออย่างรีบด่วน ตัวอย่างเช่น ชัก, มีเลือดออกมากอย่างรวดเร็ว รอคกรว 5-15 นาที

Urgency เจ็บป่วยปานกลาง ภาวะที่ต้องการช่วยเหลือโดยเร็ว รอได้บ้างแต่ไม่นาน เช่น หายใจช้ากว่า 10 หรือเร็วกว่า 30 ครั้ง/นาที , ตกเลือด, ชีต , เจ็บปวด, มือเท้าเย็น, ความดันโลหิตต่ำ , ได้รับอุบัติเหตุ โดยเฉพาะแผลที่ใหญ่, ภาวะจิตเวช รอคกรว 15-30 นาที

Semi Urgency ผู้ป่วยไม่รุนแรง ผู้ป่วยที่อาการเบา, เดินได้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เช่น ไข้หวัด, ปวดศีรษะ รอคกรว 30-60 นาที

Non Urgency ผู้ป่วยทั่วไป ช่วยเหลือตนเองได้ ติดตามอาการ เช่น ทำแผลเก่า, ตัดไหม, ขอยาเดิม รอคกรว 1-2 ชั่วโมง

The image shows a stack of four triage forms, each with a different color header: light blue for '(Non urgency)', green for '(Urgency)', yellow for '(Emergency)', and red for '(Resuscitation)'. Each form contains fields for patient information (Name, Age, Sex, Address, CC), a 'PE' (Physical Examination) section, and a 'Time' and 'Treatment' section. The red form also includes a 'Vital Signs' section with fields for T, C, P, R, BP, GCS, and Pain, and a 'Pain' scale from 0 to 10. At the bottom of the red form, there are checkboxes for 'Alert', 'Responsive to voice', 'Responsive to pain', and 'Responsive to deep pain', and a signature line for the triage nurse.

๔. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อมูล/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปีปัจจุบัน	ปี2563	ปี2564	ปี2565	ปี2566	ปี2567	ปี 2568 -สค
9.จำนวนอุบัติการณ์การคัดแยก under triage ที่ห้องฉุกเฉิน คลาดเคลื่อน ระดับ E ขึ้นไป/ จำนวนทั้งหมด ที่ได้รับการทบทวน (RCA)	0	191	191	211	158	112	70
10. จำนวนอุบัติการณ์การคัดแยก over triage ที่ ER ระดับ E up / จำนวนอุบัติการณ์ทั้งหมด	0	0	2	2	3	2	1

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

- บุคลากรมีเครื่องมือใช้ในการคัดกรองผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ๕ ประเภท
- บุคลากรมีศักยภาพในการคัดกรองอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

๖. บทเรียนที่รับ

- ได้ศึกษาการจัดระดับความรุนแรงของผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
- ได้ศึกษา การพัฒนาระบบการคัดกรองผู้ป่วย ในระดับโรงพยาบาลชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบและ
การใช้เครื่องมือการคัดกรองที่เป็นรูปแบบเดียวกัน
- ได้ศึกษาเพื่อขยายผลเครื่องมือการคัดกรองผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินแบบ ๕ ประเภท

๗. เผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๘. เอกสารอ้างอิง

สำนักวิชาการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข(2561). MOPH ED. Triage (พิมพ์ครั้งที่ 2)